

Годіва

Альфред Теннісон

Переклад Олександра Грязнова

У Ковентрі, чекаючи на поїзд
Між натовпу людського на мосту,
Дивився я на три високі вежі
І описав бувальщину місцеву.

Не ми одні, народжені недавно,
Що нетерпляче, в прагненні святому
До рівності, картаємо Минуле,
Не ми одні, що згадуємо часто
Добро і Зло, сказати маєм право,
Що ми народу віддані: Годіва,
Дружина графа Ковентрі, що правив
У цих місцях тому тисячоліття,
Любила свій народ, зазнавши лиха
Не менш за нас. Коли тяжким податком
Граф обложив йому підвладне місто,
І матері із дітьми перед замком
Волали, що загрожує їм смерть
Від голоду, до графського покою,
Де бородатий і кудлатий граф
Серед своїх собак ходив по залі,
Пішла Годіва і плачі народні
Йому переказала: "Ці податки
Загрожують їм смертю!" Тільки граф,
Від здивування вирячивши очі,
Їй відповів: "Та ви за цю сволоту
Не вколете й мізинчика свого!"
"За них я згодна вмерти!" — проказала
Йому Годіва. Граф зареготав.
І, побожившись голосно, сережку
Із діамантом в мочці у Годіви
Смикнув недбало: "Вигадки!" - "Та як же

Вам довести?" – Годіва запитала.
І серце зашкарубле, як долоні,
Не затремтіло: — "Вийдіть, — мовив граф,-
У місто гола – і тоді податки
Скасую я". Глузливо підморгнувши,
Він рушив геть в оточенні собак.

Ця відповідь образила Годіву.
Думки у ній боролись, як вітри,
Аж поки перемога не лишилась
За Співчуттям. У Ковентрі герольда
Тоді вона направила, щоб місто
Дізналось з вуст посланця про ганьбу,
Призначену Годіві: лиш цією
Могла вона полегшити ціною
Народну долю. Хай же, як її
Шанує він, до полудня сьогодні
Ніхто з людей не ступить за поріг
І жоден з них на вулицю не гляне.
Хай всі замкнуть віконниці і двері
І в час її проїзду будуть вдома.
Потому піднялась вона квапливо
В свої покої, швидко розстебнула
Орлів на пряжці пояса – дарунок
Лихого чоловіка – і на мить
Затрималась, бліда, як місяць влітку,
Напівприкритий хмаркою... Та враз
Труснула головою і, зронивши
Волосся довге майже до підлоги,
Свій одяг хутко скинула, прокралась
Униз хиткими сходами – і вийшла,
Як промінь промайнувши, до воріт,
Де вже стояв її любий кінь,
Весь в пурпурі, з червоними гербами.
Вона на ньому рушила – як Єва,
Прекрасна і цнотлива. І завмерло,
Затамувавши подих від страху,
Повітря там, де їхала вона.
Відкривши пащу, скося їй услід
Дивилась ринва. Гавкання собаки
Її проймало жаром. Звук підків

Лякав, як гуркіт грому. Кожна дірка
Здавалася очима. Наче натовп,
Її шпилі будинків обступали.
Але вона кріпилася, все далі
Простуючи дорогою, аж поки
Крізь арки стін міських не забілили
Весняним квітом хащі бузини.
Тоді назад поїхала Годіва –
Прекрасна і цнотлива. Був один,
Чия негідність увійшла в прислів'я:
Зробивши у віконниці шпарину,
Він, тремтячи, хотів уже припасти
До неї, як зненацька він осліп.
Воістину, хай торжествує вічно
Добро над злом! Годіва ж повернулась
В невіданні до замку – і як тільки
Ввійшла в свої покої, задзвеніли
І загуділи дзвони полуденні.
Одягнена у мантию, в короні
Вона зустріла графа; так зняла
Годіва ті податки непомірні
І стала з того часу назавжди
Безсмертною у пам'яті народу.